

Informe de document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental del projecte Modificació del projecte de restauració de la pedrera Garrigueta Rassa (núm. 82)- Palma de Mallorca.

Documentació presentada

- Ofici de tramesa des del Servei de Mines de la DG de Política industrial (entrada 4/04/2018).
- Memòria Prèvia- Modificación del Proyecto de Restauración de la cantera Garrigueta Rassa (nº 82)- Palma. INGEOMIN, S.L. (nov. 2017). Paper i CD
- Propostes dels membres del comitè tècnic permanent. Memòries Resum SA Garrigueta i Can Rosselló. (CD).
- Document de recomanacions quant a les Memòries resum presentades per a elevar al Consell de la Minería (març 2018).(CD).
- Justificant pagament de la Taxa (17/05/2018).

El 21 de juny de 2018 tenen entrada a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca dues Resolucions del Conseller de Treball, Comerç i Indústria de 15/06/2018.

Aquestes resolucions recullen:

- No es tracta d'una regularització segons la DT 1 de la Llei 10/2014, (LOMIB), si no d'una modificació del projecte actualment aprovat de restauració.
- L'autorització minera queda amb els mateixos termes i condicions actuals (amb les modificacions que indica la Resolució).
- La mateixa Resolució recull tota una sèrie de dades quant a superfície autoritzada, volum d'ompliment restauració i quines són les

modificacions que es realitzaran al pla de restauració ja aprovat.

- No obstant això, s'informa que aquest punt encara està en tramitació dins el tràmit miner i ambiental adient. I que les dades recollides es modificaran dins d'aquesta tramitació.

MOTIU DE LA SOL·LICITUD I TRAMITACIÓ

Aquest projecte s'inclou al Grup 2.1. Pedreres: restauració o extracció, de l'Annex I de la Llei 12/2016 de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, raó per la qual està subjecta al procediment d'Avaluació d'Impacte ambiental ordinària, segon l'art. 14 de la Llei esmentada.

No obstant això, el promotor sol·licita a l'òrgan ambiental, amb anterioritat a l'inici del procediment d'avaluació de l'impacte ambiental ordinària, que elabori un document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental, tal com s'estableix a l'article 34 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental.

Per a aquest projecte durant la fase de consultes a les administracions i persones interessades afectades que preveu l'article 34.3 de la Llei 21/2013, s'han consultat els organismes i entitats següents:

- Ajuntament de Palma (sortida 7/05/2018).
- Consell de Mallorca - Direcció Insular de Territori i Paisatge (sortida 14/05/2018)
- Consell de Mallorca - Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat (sortida 7/05/2018).
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca -DG de Espais Naturals i Biodiversitat – Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (sortida 8/05/2018).
- GOB (sortida 7/05/2018).
- Terraferida (sortida 7/05/2018).

També s'ha consultat la DG de Política Industrial (sortida 7/05/2018), no obstant es considera una errada ja que n'actua com a òrgan substantiu.

A data d'avui dels organismes i entitats consultats s'han rebut els informes de:

-Departament d'Ecologia Agricultura i Benestar animal de l'Ajuntament de Palma (entrada 27/06/2018). Exposa tota una sèrie de qüestions a estudiar i avaluar per l'Estudi d'Impacte Ambiental (EIA) d'aquest projecte quant a renous i vibracions, emissions de gasos i pols, aigües superficials i subterrànies, residus, sòls, vegetació, paisatge, ANEI, mobilitat, utilitzacions de materials explosius, erosió. També recull que l'EIA hauria d'incorporar un estudi de propostes d'utilització posterior de l'espai.

-Departament de Planejament i Gestió Urbanística de l'Ajuntament de Palma (entrada 20/07/2018). Se'ns remet un informe (documentat) dels Serveis jurídics

del Departament (29/06/2018), on es recopilen tots els antecedents que s'inclouen a l'expedient municipal pel que fa a aquesta pedrera, des de l'any 1994. També un informe dels serveis tècnics d'aquest Departament (10/07/2018), on se'ns informa de la situació urbanística d'aquesta pedrera segons el planejament i legislació vigents.

- Servei d'Espècies de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (entrada 14/06/2018) el qual no es va sol·licitar per la CMAIB. Exposa informar favorablement sempre que la revegetació es faci amb terra vegetal forestal i prevenció d'herbívors.

- Servei de Sanitat Vegetal de DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (entrada 20/06/2018), el qual no es va sol·licitar per la CMAIB. Exposa establir tota una sèrie de mesures a les actuacions a realitzar per evitar així afavorir condicions favorables per a la proliferació de plagues forestals. També sistemes de gestió i control, així com recomanacions per evitar la introducció del virus *Xylella fastidiosa*.

Tots aquests informes s'enviaran juntament amb el present informe de Document d'Abast de l'EIA.

Descripció del projecte

Antecedents

Segons exposa la documentació presentada en aquesta fase prèvia, els antecedents són els següents:

L'activitat extractiva denominada Garrigueta Rassa, inscrita a la DG d'Indústria del Govern Balear amb el núm. 82, va iniciar la seva activitat l'1 de desembre de 1952. Al 1968 la titularitat passa del Sr. Jaume Nicolau Garí a PREBETONG BALEARES S.L. a Readymix asland, S.A. al 1991.

El desembre de 1990 aquesta darrera empresa presenta un projecte de restauració que abraçava la totalitat dels terrenys de la propietat, el qual va ser aprovat per Resolució de la Direcció Provincial de Balears del Ministeri Indústria i Energia al 18 de maig de 1992 (la documentació aportada diu que aquest projecte és vigent actualment).

Amb la Llei 1/1991, de 30 de gener (LEN), es cartografiaren els ANEIs, incloent dins aquesta figura el front d'explotació de la pedrera. No obstant això l'art. 22 .2 d'aquesta Llei permetia seguir amb l'activitat extractiva dins ANEI.

Com que el projecte aprovat a l'any 1992 ja cobria tota la superfície explotable, s'ajusta al que estableix l'art. 22 de la LEN, quedant supeditada la evolució d'aquesta pedrera al que establís el Decret 77/1997 amb el qual s'aprova el PDS de Pedreres a les Balears.

Readymix Asland, S.A., presenta la documentació que exigeix el Pla Director Sectorial de 1997, sense que es produeix resolució administrativa.

Des dels anys 1992-1999 l'exploració va seguir amb la seva activitat conforme al Pla aprovat i els plans de labors anuals que se sotmetien a la consideració de l'autoritat minera.

El 1999 entra en vigor la revisió del PDS de Pedreres a les Balears, el qual proposa una sèrie de límits que fan que al 2002 s'hagi de redactar un projecte conjuntament amb la pedrera veïna de Can Rosselló.

Aquest projecte (2002), que suposava una reducció important de superfície i volum explotats va ser informat favorablement pel Comitè d'AIA de la Comissió Balear de Medi Ambient (CBMA), però no per part de la Comissió Permanent de la CBMA, cosa que va fer que es paralitzassin les explotacions, situació en la qual es troba en l'actualitat.

També cal esmentar que durant aquest període CEMEX es va fer amb la titularitat de la pedrera y el més destacable és que amb compliment de la DT 1era de la Llei 10/2014, d'1 d'octubre (LOMIB) proposa la mesura compensatòria següent: reduir 97.800 m² d'explotació dins l'ANEI que ocupava la superfície autoritzada per explotar Garrigueta Rassa, en compensació de la superfície explotada dins ANEI de la Pedrera Calmo- Can Gallet de Felanitx (també de la seva titularitat). Aquesta mesura que va obtenir Acord favorable del Ple de la CMAIB de 27 d'abril de 2017, és acceptada per l'autoritat minera (Resolució del conseller de Treball, Comerç i Indústria de 25 de juliol de 2017).

Finalment CEMEX cedeix la titularitat de la pedrera a favor de Terral Holding 2005 S.L. (Resolució de del conseller de Treball, Comerç i Indústria de 22/02/2018) la qual actua ara com a promotor del projecte de restauració que ara s'avalua.

Quant a aquest projecte de restauració cal a dir:

- En compliment del mandat del Consell de la Mineria el Comitè Tècnic Permanent s'ha reunit diverses vegades (anys 2016-2017) per analitzar la restauració de les pedreres de Can Rosselló i Garrigueta Rassa.
- En sessió de 17 de març de 2017 els membres del Comitè Tècnic es varen reunir i varen realitzar una sèrie de propostes quant a la Restauració de Garrigueta Rassa.

Descripció del projecte

L'àmbit d'acció d'aquest projecte se situa al municipi de Palma al vessant est del puig de ses Gatoves de la Serra d'en Merill. En aquest enclavament juntament amb la pedrera Garrigueta Rassa es troba la pedrera de Can Rosselló. Ambdues

pedreres se separan una de l'altra tant sols per un paret rocosa de separació d'uns 150 m d'alçada i d'escassa amplada (uns 20 m a la part més estreta).

L'accés principal a la pedrera de Garrigueta Rassa és per la carretera Ma-1041 PK 5-6 direcció Puigpunyent. L'entrada es troba just a vora l'esmentada carretera.

La memòria prèvia presentada recull tres alternatives:

-Alternativa 0 (manteniment de la situació actual). Implica que no hi haurà activitat i per tant ni trànsit de camions, ni renous, ni emissions de pols. No obstant això, es manté un espai degradat i el gran impacte visual que actualment genera la pedrera sense restaurar. L'explorador des de l'any 1992 té l'obligació de restaurar la pedrera segons el projecte aprovat del mateix any.

-Manteniment del projecte aprovat l'any 1992. És l'alternativa de major impacte es podria explotar la pedrera 30 anys més amb els perjudicis ambientals i socials associats.

-Projecte de l'any 2002. S'adapta al PDS de Pedreres de 1999, té informe tècnic de tots els departament tècnic competents a la matèria, va ser informat favorablement pel Comitè Tècnic d'AIA de la CBMA. Però suposa l'extracció d'un volum de 25 milions de tonelades amb els perjudicis ambientals i socials abans esmentats. Per aquest motiu la Comissió Permanent de la CBMA va acordar informar aquest projecte desfavorablement. El promotor exposa que falta la resolució denegatòria del procediment que s'hauria d'emetre per la DG de Política Industrial. Per tant entén que mentre no es faci aquesta resolució no cal iniciar cap altre expedient.

Per tant el promotor exposa que una vegada resoltes aquestes qüestions, les actuacions que es preveuen amb aquest projecte de restauració són:

1. Desmantellament de les instal·lacions. A la pedrera, a l'àrea més pròxima a la carretera Ma 1041, i visibles de la mateixa, hi ha un conjunt d'instal·lacions i edificacions en estat quasi ruïnós que ocupen una superfície aproximada de 14.600 m². Amb la restauració es volen aprofitar alguns components de l'antiga instal·lació (sitges metàl·liques, cintes, vigues...) els quals seran desmuntats per aprofitar-los a altres pedreres o indústries. Quant a les edificacions algunes es demoliran i les runes inerts s'aprofitaran pel rebliment de la pròpia pedrera. Altres edificacions es mantendran per posteriors usos (vestuaris, magatzems, centres d'interpretació...).

2. Condicionament de la superfície ocupada per les instal·lacions i retirada de residus. Se procedirà a anivellar la zona i a la sembra d'espècies autòctones per crear barrera visual des de la carretera. A més es farà el control d'entrada i sortida de camions.

També es procedirà a retirar tots el residus que hi ha actualment disseminats per tota la pedrera (RCD, voluminosos, ferralla...). Els inerts es reutilitzaran amb el reompliment de la mateixa i la resta s'entregaran a gestors autoritzats per a la seva gestió.

3. Condicionament de les pistes i sanejament dels talussos. Després de tants d'anys d'inactivitat tant els talussos com les pistes estan malmesos. Es farà un estudi d'estabilitat, però segons el projecte, en tot cas serà inevitable que hi hagi operacions d'extracció ja que els bancs actuals assoleixen altures de més de 40 m i per tant les màquines no podran accedir per sanejar els blocs caiguts.

4. Primera fase de reompliment. Se procedirà al reompliment al talús més baix pròxim a la carretera (des de l'explanació de les instal·lacions 115 m fins a la cota 156 m). Talús de 30 ° de pendent, 20 m màxim de banc i bermes intermèdies de 12 m d'ampla. S'ha calculat que es necessita un volum de 214.000 m³ de excavacions i desmunts (residu inert).

5. Retirada d'acopis útils. Es farà simultàniament amb les fases anteriors descrites. S'ha calculat un volum de 4330.300 m³.

6. Reompliment de la plaça de la pedrera. La plaça de la pedrera està a cotes de 110-114m, excepte un fondal que hi ha el seu sinus a cota 98-100m. Aquesta fondal es vol omplir amb 135.000 m³ de material.

7. Reompliment conjunt de la pedrera. Es realitzarà en dos bancs: Fins cota de 141 m (1.532.000 m³), fins cota de 157 m (1.230.000 m³) i reompliment lateral terrassat fins cota de 2018 m (1.055.000 m³).

8. Condicionament dels bancs superiors. Se desdoblaran els bancs formant bancs de 10 m d'alçada, sinuosos tant en planta com en secció amb la finalitat de rompre les pendents més elevades. Aquesta actuació suposa l'extracció de 170.000 m³.

9. Integració dels talussos rocosos vistos. En els talussos que no es pugin ni ocultar ni subdividir es crearan fractures y crivelles creant superfícies susceptibles de poder ser colonitzades per la vegetació natural. Aquestes accions es faran per tots el talussos de la pedrera.

10. Condicionament de totes les superfícies. Cada talús serà tractat de forma individualitzada segons les seves característiques de tal com hagi quedat després de les actuacions rebudes.

Utilitzant el " Manual para la restauración de canteras de roca caliza en clima mediterráneo" se seguiran les passes següents:

- Creació de morfologia i establiment del sistema de drenatge.
- Obtenció dels substrats.
- Sembres
- Plantacions
- Manteniment

També s'exposa que la seguretat dels operaris és lo primer y que és molt difícil integrar parets de talús de més de 10 m d'altura. Que si es vol conservar alguna d'aquestes parets d'alçades superiors per motius ecològics, geològics, lúdics, etc, s'hauran de garantir les condicions de seguretat pel seu ús. Remarca que altures de talussos superiors a 10 m i amplades de bancs inferiors a 8-10 m no són recomanables per fer una integració paisatgística, que totes aquestes actuacions requereixen una extracció de material i que la restauració no serà mai viable si no és capaç d'auto finançar-se.

Resum de volums (per aquest projecte de restauració)

Reompliment- 4.031.000 m³

Extracció- 170.000 m³

Retirada materials útils de dins la pedrera- 433.300 m³

Informe tècnic

El present informe de document d'abast té per objecte determinar l'amplitud i el nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental d'acord amb l'article 34 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

El projecte que ara s'avalua s'inclou al Grup 2.1. Pedreres: restauració o extracció, de l'Annex I de la Llei 12/2016 de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Per tant s'ha de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental (AIA) ordinària y el seu estudi d'impacte ambiental ha incloure com a mínim, la informació recollida a l'article 35 en els termes desenvolupats a l'annex VI de la Llei 21/2013, de 9 de desembre.

Aquesta informació és la següent:

- a) Descripció general del projecte i previsions en el temps sobre la utilització del sòl i d'altres recursos naturals. Estimació dels tipus i les quantitats dels residus abocats i emissions de matèria o energia resultants.*
- b) Exposició de les principals alternatives estudiades, inclosa l'alternativa zero, o de no realització del projecte, i una justificació de les principals raons de la solució adoptada, tenint en compte els efectes ambientals.*

- c) *Avaluació i, si és procedent, quantificació dels efectes previsibles directes o indirectes, acumulatius i sinèrgics del projecte sobre la població, la salut humana, la flora, la fauna, la biodiversitat, la geodiversitat, el sòl, el subsòl, l'aire, l'aigua, els factors climàtics, el canvi climàtic, el paisatge, els béns materials, inclòs el patrimoni cultural, i la interacció entre tots els factors esmentats, durant les fases d'execució, explotació i, si s'escau, durant la demolició o l'abandonament del projecte. Quan el projecte pugui afectar directament o indirectament els espais Xarxa Natura 2000, s'hi ha d'incloure un apartat específic per a l'avaluació de les seves repercussions en el lloc, tenint en compte els objectius de conservació de l'espai.*
- d) *Mesures que permetin prevenir, corregir i, si s'escau, compensar els efectes adversos sobre el medi ambient.*
- e) *Programa de vigilància ambiental.*
- f) *Resum de l'estudi i conclusions en termes fàcilment comprensibles*

També, d'acord amb l'article 17.5 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost d'avaluació ambiental a les Illes Balears els EsIA han d'incloure a més del contingut mínim establert a la llei bàsica estatal, un annex d'incidència paisatgística que identifiqui el paisatge afectat pel projecte, els efectes del seu desenvolupament, i, si escau, mesures protectores, correctores i compensatòries.

Quant a la memòria prèvia presentada es pot considerar que compté el contingut mínim que s'assenyala a l'art. 34.2 de la Llei 21/2013. No obstant això, l'Estudi d'Impacte Ambiental a presentar haurà d'aprofundir en els punts següents:

1. La descripció del projecte ha de ser molt més detallada, començant amb la superfície actual de la pedrera que pot ser explotada, tenint en compte la mesura compensatòria acordada per la pedrera Calmo-Can Gallet (Felanitx) a proposta de CEMEX.

1.1 S'han de recollir i descriure finalment totes les accions a realitzar per a la restauració i/o reutilització de la pedrera, una vegada estudiades totes les alternatives i actuacions plantejades pels membres del comitè tècnic permanent del Consell de la Mineria (recollides com annex a l'acta de 17 de març de 2017) i les condicions dels informes emesos durant aquesta fase prèvia (els quals s'adjunten).

1.2 Descripció detallada de la gestió de residus que es generaran en aquest projecte, tipus de residus (perillosos, no perillosos, inerts), volums dels mateixos i com es gestionaran segons la seva tipologia.

1.3. Ubicació de les edificacions que es mantendran i reformes a realitzar si finalment són emprades per altres usos.

1.4. Si finalment es mantenen alguns elements industrials, indicar quin seran, com es restauraran i on estaran ubicats.

1.5. Una descripció detallada de les actuacions a realitzar a les pistes, talussos i bancs (moviments de terres, tasques per estabilitzar-los, etc.) i quina altura,

pendent i morfologia tendran després de les actuacions. Especificar i ubicar les parets verticals que es deixaran per activitats lúdiques (rocòdrom, rappel, escalada...). Fer un especial menció a les alternatives de restauració i o reutilització del massís o paret central divisòria amb la pedrera veïna de Can Rosselló. Qualsevol actuació que es faci en aquest massís s'haurà de consensuar amb la pedrera veïna amb la finalitat d'aconseguir una restauració integrada.

1.6. Vas i plaça de la pedrera, especificar actuacions pensant amb la reutilització del mateix o conservant elements atractivament visuals "cárcavas". Cal tenir en compte que els llocs de reompliment acotats inicialment (que figuren a aquesta memòria prèvia), no han d'interferir amb la reutilització del vas de la pedrera per poder crear itineraris, llocs d'esplai, zones humides on dirigir les aigües d'escorrentia, etc.

1.7 Descriure detalladament com es realitzaran les discontinuïtats i depressions als talussos per afavorir la regeneració natural, i a quins talussos finalment es faran (ubicació).

1.8 Quant a la vegetació autòctona a sembrar, s'haurà d'especificar l'origen de les llavors per l'hidrosembra i també dels plançons de les espècies a utilitzar per a les revegetacions. S'haurà de concretar quines seran les espècies a utilitzar per a la revegetació, aquestes hauran de ser autòctones i pròpies de la comunitat de garriga. En el cas que es creï una zona humida els macròfits aquàtics que s'empraran hauran de ser autòctons.

1.9 Es descriurà d'on, i com serà la capa de terra vegetal que s'utilitzarà per a la revegetació si s'haurà d'adobar i quina gruixa tindrà a cada zona.

1.10 Descriure actuacions de controls de herbívors per possibilitar la regeneració natural i l'èxit de les revegetacions.

1.11 Descripció i estudi del transit de camions que es generarà amb aquest projecte i com influirà amb la mobilitat de la zona (carretera Ma- 1041, rotonda del camí dels Reis i Carrer Jesús...).

1.12 Acompanyant a la descripció del projecte s'haurà d'incloure un reportatge fotogràfic de la situació actual de la pedrera.

2. A l'apartat de l'inventari ambiental, aquest s'haurà de realitzar de l'àmbit d'actuació del projecte, descrivint tots els elements naturals i socioeconòmics que pugin quedar afectats per aquest. S'han de descriure:

- El medi abiòtic: clima, geologia, edafologia, hidrologia superficial, hidrologia subterrània de la zona.
- El medi biòtic: flora, fauna i espècies catalogades, si n'hi ha de l'àmbit d'actuació del projecte i àrees adjacents pels possibles impactes indirectes.
- El medi socioeconòmic afectat pel projecte: població, usos del sòl, elements etnològics i patrimonials, paisatge, figures d'ordenació territorial (PGOU, PTI), espais de rellevància ambiental (XN 2000 -LIC i ZEPA).

3. L'EIA també haurà d'especificar quina entitat realitzarà el pla de vigilància ambiental durant la fase d'execució del projecte i una vegada aquest hagi finalitzat. També s'haurà d'especificar la durada d'aquest Pla de Vigilància.

4. S'haurà de realitzar un estudi paisatgístic detallat, amb imatges o fotomuntatges que ens mostrin com evolucionarà el paisatge a mesura que es facin les diferents fases de restauració o reutilització. Les mesures correctores que es proposaran pel que fa integració paisatgística, i, finalment, com quedarà la pedrera després de l'execució d'aquest projecte.

D'acord amb l'article 39.1 de la Llei 21/2013, dintre del procediment substantiu d'autorització del projecte, el promotor presentarà davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, una sol·licitud d'inici de l'avaluació d'impacte ambiental ordinària, juntament amb la documentació següent:

- El document tècnic del projecte, en format paper i en format digital.
- L' Estudi d'Impacte Ambiental, en format paper i en format digital.
- Les alegacions e informes rebuts en el tràmit d'exposició pública i de consultes a les Administracions afectades i a les persones interessades.
- Si escau, les observacions que l'òrgan substantiu consideri.

D'acord amb l'article 36 de la Llei 21/2013, l'òrgan substantiu sotmetrà el projecte i l'estudi d'impacte ambiental a informació pública per un termini no inferior a trenta dies, mitjançant la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i si escau a la seva seu electrònica.

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera necessari consultar a les mateixes administracions i entitats que s'han consultat en fase prèvia en virtut de l'article 34.

Aquestes són:

- Ajuntament de Palma.
- Consell de Mallorca - Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Consell de Mallorca - Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat.
- Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca -DG de Espais Naturals i Biodiversitat - Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.
- GOB.
- Terraferida.

GOIB
/

També a la DG d'Emergències i a les associacions de veïnats de la zona que puguin veure's afectades

Per acabar cal fer menció a L'article 38, de la mateixa Llei el qual exposa que l'òrgan substantiu remetrà al promotor els informes i les al·legacions rebudes durant la fase d'informació per la seva consideració, si escau redacció de la nova versió del projecte i de l'estudi d'impacte ambiental.

Palma, 2 d'agost de 2018

El cap de la Secció II (CMAIB)

Joan Carles Salom Tomàs

Vist i plau a la proposta,

La cap del Servei d'Assessorament Ambiental

Margalida Femenia Riutort